

GÁLATAS

Pablo Toyase'e Galacia Sehuosicohua'ire

¹ Yë'ëre Pablore paipi cani není jëjo daosiquë peoyë. Coa Jesucristopi, cui'ne Diusu Maija'quëpi, Jesús ju'isiquëre huëosiquëpi jëjo daosiquë a'ë, cui'ne ² si'aohua'i Maija'quë do'ijë yë'ë ja're iñó pa'icohua'ije, mësarute yë'ë ja're toyayë, iye ja'hua sehuosicohua'i Galacia yeja pa'icohua'ina. ³ Diusu Maija'quëpi cui'ne Jesucristopi coní, mësaruna coa carajaiñere cui'ne jo'cua de'oye pa'iyere isijajë. Jaje pa'ina, ⁴ yure mai co'a yeja pa'icohua'ini, huasosi'i caqué Jesucristo mai do'ire jucacají'i, Maija'quë Diusu yëyepi. ⁵ Jaje pa'ina, Maija'quëse'ere de'oquëre pa'ni cajé sihuaye pa'iji. Jaje pa'ijaqué!

Peoji, Yequë Huaso Coca

⁶ Cristo necai do'ipi Maija'quë mësarute soisicohua'ipi, yequë huaso cocare tui huëoni cuasama'topi Maija'quëre tuiye jeorena, ña quëquëyë. ⁷ Nuñerepa cayë, mësarute yequë huaso coca ti peoji. Jaje peoquëta'are mësarute yecohua'ipi ca co'me huesoyë, Cristo huaso cocare tñe ponañu'u cacohua'ipi. ⁸ Jaje pa'ina, huaso cocare yecohua'ipi tñe quëacohua'i pani ti nejosicohua'i pa'ijajë. Yë'ëpi tayo tñe quëaque pa'itoje nejoñe pa'iji. Panita'a huiñaë ma'tëmo daisiquëpi tñe quëaque pa'ito ti nejoñe pa'iji. ⁹ Tsoe ja'në mësarute case'ere ca coñë, yecohua'ipi mësaru du'rú macarepa huaso coca

asani de'huase'eje pa'ye quëama'cohua'i pani ti nejosicohua'i pa'ijajë.

¹⁰ Jaje pa'ina, ¿yë'ëni paipi de'oquë api, cajajë caquë yë'ë yo'oye? ¿Panita'a Maija'quëpi de'oji, cajaquë caquë yo'oye? Jaje pa'ina, yë'ëpi paipi de'oquë api cajajë caquë yo'oquë pani Jesure necaquë peoyë.

Me De'o U'ni, Pablo Maija'quë Jëjo Saoquë

¹¹ Yë'ë quëaye huaso coca pa'i cuasase'e pa'ima'lë pa'iji. Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë, mësarupi pa'i cuasaye a'lë cuasama'pë pa'ijë'ë caquë quëayë.

¹² Jaje pa'ina, paipi yë'ëre iye coca isima'pë paë'ë. Cui'ne paina ye'yema'ë paë'ë. Coa Jesucristopi yë'ëre iye coca ta'ñe asaye necaji'i. ¹³ Ja yë'ta'a judío pa'i sehuoyere sehuoquë pa'inë, yë'ëpi Maija'quëre sehuocohua'ire tunirojai nejo saosi'i caquë yo'ose'e asahuë, mësaru. ¹⁴ Jaje pa'ina, judío pa'i sehuoyere yë'ë jerepa ta'ñe asaquëpi yë'ë cajeohua'ire yë'ë ja'ye ometëca pacohua'ire tëto saisiquë paë'ë, yë'ë aipë case'ere ai de'oye nuñerepa sehuoquë pacacaiquë paja'quë caquë pa'i do'ire.

¹⁵ Jaje pa'ita'are Diusupi ja yë'ëre coama'në sahuapi. Jaje pa'ina, i ai oiyepi soipi, yë'ëre. ¹⁶ Yë'ëre iñopi, i mamaquëre yë'ëpi judío peocohua'ire huaso coca quëajaquë caquë. Jaje yo'osi maca yecohua'ini sëni asasi'i caquë yo'oye pahuë. ¹⁷ Cui'ne saima'ë paë'ë, Jerusalénna, Jesús tsoe jëjo daocohua'i ye'yayere ye'yesi'i ñasi'i caquë. Jaje yo'oma'lë, tsoe nëiñe peoyerepa Arábiana saë'ë. Saisiquëpi jeteyo'je Damascona co'ihuë.

¹⁸ Tres ometëca tëto sai maca Jerusalénna saë'ë, Pedrore ñasi'i caquë. Sani i ja're coni quince

mu'seña pëahuë. ¹⁹ Jaje pa'iquëta'are ñama'ë paë'ë, yecohua'ire Jesús jëjo saocohua'ire. Coa mai Ëjaë yo'jei Jacobose'ere ñahuë. ²⁰ Care payë, Maija'quë ña hueñana, më'ëre yë'ë iye toyaye nuñere pa'ë.

²¹ Ja jeteyo'je saë'ë, Siria yejana cui'ne Cilicia. ²² Ja maca cato Cristore sehuocohua'i Judea yeja pa'icohua'i yë'ëre pare ñama'cohua'ipi paë'ë. ²³ Coa yecohua'ipi "ja'në maire josa yo'oquë pa'isiquëpi yure Maija'quë pa'iji cuasayere quëaque cu'iji. Ja'në nejo saosi'i caquë yo'oquë pa'isiquëpi cajë quëayese'e asacohua'i paë'ë." ²⁴ Jaje pa'ina, yë'ëre de'oye yo'osi do'ire cuasajë Maija'quëre ai de'oji cajë sihuajë paë'ë.

2

Yecohua'i Jesús Jëjo Saocohua'ipi Pablore Sehuocaiyë

¹ Catorce qmetëca pa'i maca tijupë Jerusalénna sai Bernabére cui'ne Titore sahuë. ² Jaro saë'ë, Diusupi yeque yo'oyeque pa'iji caquë iñouna. Jaro Jerusalénre sehuocohua'i éjaohua'ise'e tsi'sicohua'ipi paë'ë. Pa'ijëna, yë'ë judío paï peocohua'ire huaso coca quëayere quëahuë, jaohua'ipi asacatena, yë'ë nese'epi cui'ne yë'ë ja neñepi do'i quë'yerepa pa'ijaqüë caquë. ³ Cui'ne Tito judío peoquëpi yë'ë ja're coni pa'iquëreje ca'ni tëaye pa'iji cajë cuañeñeje peopi. ⁴ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë do'ijë a'ë cacohua'ita'a coa cacohua'ije paë'ë, yëquë ja're coni yahue cacasicohua'ipi. Jaohua'ipi ca'ni tëaye pa'iji cahuë. Icohua'i cato Cristo Jesure tsioni mai de'oye pa'iyere ñani tijupë judío paï yo'oyena

cuañese'e jo'yaohua'i pa'iyena ponañu'u cajë cacasicohua'i paëë. ⁵ Jaje pa'iquëta'are ti johua'i caye asacaiye pahuë, mësarupi nuñerepa huaso cocare de'oyerepa pajë pa'ijajë cajë.

⁶ Huajëye yo'o ja'ñe quëaye pahuë, yo'o ja'ñere quëacohua'ijë. Ëjaohua'ire pa'ë, cuasama'ë pa'iyë, jaohua'ipi ëjaohua'i pa'itoje. Maija'quë cato si'aohua'ire cui'ne pa'iohua'ire ñaquë api.

⁷ Huajëye yo'o ja'ñere quëa'ñie pa'iohua'ita'a judío pai peocohua'ire quëaja'quëre Maija'quëpi yë'ère cuñañe nëosiquë api, Pedrore judío pâire quëaja'quëre cuñañe nëose'eje pa'ye, cajë asahuë.

⁸ Jaje pa'ina, Maija'quë Pedrore judío pâire quëaja'quëre jëjo saoquëpi, yë'lëreje judío pai peocohua'ire quëaja'quëre jëjo saopi.

⁹ Jaje pa'ina, Jacobo, Pedro cui'ne Juan sehuosicohua'i ëjaohua'ire pa'ë cajë ñajëna, pa'icohua'ire papi ñani Maija'quëpi ja yo'o ja'ñe mësarute isipi, cajë jëtëpi yë'ère cui'ne Bernabére tseansi pëpahuë. Jaje yo'ojë iñohuë, te'e cajeohua'i pa'iyen. Cui'ne ja maca de'oji cahuë, mësarupi sani judío peocohua'ire quëajëna, yëquëpi judío pâire quëaye. ¹⁰ Coa iyese'ere cuñañehuë, co'amaña peocohua'ire cuasacaijë'ë cajë. Yë'ë ñare paquë nesi'i caquë yo'oquë pa'iyere cuñañehuë.

Antioquía Daripëna Pablopí Pedro Tayoyere Yëhuose'e

¹¹ Pedropi Antioquía daripëna daisi maca te'e tsiarepa ñaquë yëhuohuë, ipi tayosiquë pa'iquëna.

¹² Jaje yo'oquë du'ru macarepa judío pai peocohua'i ja're aji'i, Jacobo ja're pa'isicohua'i ja titama'në. Titasi maca aisiquëpi jaohua'i ja're aiñe

jeoni cui'ne tsioyeje paquë yo'opi, ca'ni tëaye pa'iji cacohua'i acohua'ini ca'raquë.

13 Jä maca jaje yo'oquëna, ñajë judío paí sehusicohua'ijé Pedro ca'raquë yo'oyena ñani cui'ne yo'ohuë. Yo'ojëna, Bernabéjé cui'na ca'raquë yo'opi, jaohua'i yo'oyere ña do'ire. **14** Jaje nuñerепа huaso coca ye'yayeje pa'ye yo'oma'ëna, yë'ëpi ñani si'ahua'i tsil'si sitona si'ahua'i asajëna, Pedrone cahuë: Më'ë judío paít'a'a judío peocohua'i ja're paë'ë, judío pa'iyepi pa'ima'ë. Jaje pa'iquëta'are ¿me nesi'quë judío peocohua'ire judío paí pa'iyejé pa'ijë'ë cuñañequë'ní?

Si'aohua'i Maija'quëre Cuasayepi Huasosico-hua'i De'oye

15 Mai cato tsil'nëna judío paíre pa'ë. Co'acohua'i judío paí peocohua'i pa'iyepi pañë. **16** Jaje pa'iquëta'are, mai nuñe pa'icohua'irepa pa'iyepi ti'añe peoji, Moisés cuñañese'ere yo'ojë. Coa Jesucristore ire pare cuasayepi ti'añe pa'iji, nuñe pa'icohua'i pa'iyepi. Jaje pa'ina, yëquëjé Jesucristoni ire papi cajë asahuë. Cristore ire pare cuasayeja'a nuñe pa'icohua'i pa'iyepi ti'ahuë. Jaje pa'ina, cuñañese'ere yo'ojë nuñe pa'icohua'i pa'iyepi ti'añe peoji.

17 Cristona ponëni, i nuñe pa'iyere pañu'u cajë yo'ojë judío peocohua'ijé pa'iohua'i, co'acohua'i pa'iyepi asa ti'añë. ¿Jaje pa'ito Jesupi maire co'a de'osicohua'i pa'iyepi nei? Papi, jaje neñë. **18** Jaje pa'ina, cuñañese'ere ne ti'ajë, huaso cuñañoñepa'iji caquë ye'yasiquëpi, ja ye'yayere jeosiquëpi tijupë cui'nare ye'yaquë pani cuñañese'ere sañope do'i quë'i de'oji. **19** Jaje pa'ina, yë'ë, cuñañese'e yo'oyere

jeosiquëpi ju'isiquëje pa'i pa'iyë, Maija'quëni pacacasi'i caqué. ²⁰ Cristo ja're que cuañosiquëpi pa'iyë. Ja yé'ta'a huajéquëpi pa'iyë, Cristopi yé'ëni pa'i do'ipi. Yé'ëpi pa'iyé pañë. Jaje pa'ina, iye capë huajéquë pa'iyé cato Maija'quë mamaquëni yé'ëre oi jucacai isiquëni de'hue yé'ëre ñacaija'quë api cuasaquëpi pa'iyë. ²¹ Jaje pa'ina, Maija'quë paire oi yo'ose'ere tirona qañe pañë. Cuañese'e cayere sehuojë yo'oyepi nuñe pa'icohua'i tj'añe pa'ito, Cristo ju'ise'epi do'i peoye patira'pi.

3

Paire Cuañeñe Panita'a Maija'quë Pa'iji Cuasaye

¹ Ina, Gálatas pa'i airepa huesëohua'i a'ë, mësaru. ¿Nepi mësarute co'a de'huare'ni, nuñerepa cocare seuoma'pë pa'ija'cohua'ire? Mësaru ña hue'ñana de'oye iñojë quëahuë, Jesús que cuañosiquë ayere. ² Jaje pa'ina, iyere seina, quëajë'ë: ¿Maija'quë joyo mësarute isi, Moisés cuañese'ere yo'o do'ire, panita'a, Jesure ire pare cuasa do'ire isipi? ³ ¿Airepa huesëohua'ini mësaru, Maija'quë joyopi yo'oquëna, ne huëosicohua'ipi, yure cato pa'i tutupi nuñerepa pa'iyere ne tj'añu'u cuasacohua'i? ⁴ ¿Mësaru jaiye ai yo'oyepi coa pa'iyé? Ja ai yo'oyepi a'ri maña ye'yajajë caqué oiyë. ⁵ Maija'quëpi i joyore mësaruna isini, pa'i yo'o tj'a ma'ñere mësaru ja're yo'oní, ¿ique do'ire yo'oquë'ni? ¿Mësarupi cuañese'e cayere sehuo tj'a do'ire yo'oquë? Pani, mësarupi Maija'quë coca nuñere pa'ë cuasa do'ire yo'oji.

⁶ Abrahampi Maija'quë pa'iji cuasa do'ire Maija'quëpi ite capi, nuñe pa'iquë api. ⁷ Jaje

pa'ina, Abraham cuasase'eje pa'ye cuasaye pacohua'ipi Abraham tsëcapë acohua'i a'ë. ⁸ Judío pa'i peocohua'ire necaiquëre pare cuasayeja'a nuñe pa'icohua'ire neñe pa'iji cuasa nëopi, Maija'quë. Ja yë'ta'a i toya pëpëna toyama'në Maija'quëpi Abrahamre ja de'o cocare quëapi: "Si'a pa'i sihuaja'cohua'ire de'oye necaija'quë a'ë, më'ëja'a." ⁹ Abraham järe sihuacohua'ire nesicohua'ipi pa'iyë, i cuasase'eje necaiquëre pare cuasacohua'ije. ¹⁰ Si'aohua'i cuañese'ena quëco pacohua'i cato nejo cuañoñere pa'iyë. Jaje pa'ina, toyase'e caji: "Cuañe toya pëpë cayeje si'anë yo'o tì'ama'cohua'i cato nejosicohua'i a'ë." ¹¹ Tiñarepa quëaji. Jaje pa'iyë sëte te'ije cuañese'e cayere yo'osi do'ipi, nuñe pa'i pa'iyë tì'aña peoji. Jaje pa'ina, toyase'e caji: "Nuñe pa'i cato Maija'quëre necaiquëre pare asa do'ipi pa'ija'quë api." ¹² Jaje pa'iquëta'are Moisés cuañese'e cato caji: "Si'aye cuañese'e cayeje yo'o tì'aquépi, iti yo'o tì'a do'ija'a pa'ija'quë api." Jaje pa'ina, Moisés cuañese'e cato necaiquëre papi asaye peoye a'ë. ¹³ Cuañese'e cayere si'a yë'quë maca yo'oma'cohua'ipi nejosicohua'i pa'ijëna, Cristopi maire huasopi. Ja do'ire co'aquëje pa'i de'opi, mai do'ire. Jaje pa'ina, toyase'e caji: "Soquë sarahuana sëa deosiquë cato co'aquë api." ¹⁴ Si'aye Abrahamre Maija'quë ca nëose'ere judío peocohua'ije paja'cohua'i a'ë caquë Jesupi soquë sarahuana jucacajil'i. Jaje pa'ina, i ca nëose'ere i joyore _isiye pa'iji, si'aohua'ire Jesucristore de'hue neja'quë api, asajë pa'icohua'ire.

Cuañese'e Panita'a Ca Nëose'e

15 Maija'quë do'ijë, mësarute p̄ai ca n̄oni yo'oyena quēaquë iñosi'i: Ñajë'ë, paipi yëni yequēna co'amañare isisi'i ca n̄oni toya n̄eo huesose'e, yecohua'ipi nejocaiye peoji, cajë. **16** De'oji jaje cui'ne yure Maija'quëpi Abrahamre cui'ne i tsëcapë aquëna ca n̄oipi. Jaje pa'ina, toyase'e më'ë tsëcapë cama'ë pa'iji, jai p̄aire cayeje, coa te'ire caji më tsëcapë aquëna. I ca n̄eosiquë cato Cristo api.

17 Jaje cani cayë: Maija'quëpi Abrahamre ca n̄oni ti jaje yo'o ja'ñere ca huesopi, caquë. Jaje pa'i do'ire Moisés cuañese'e jeteyo'je cuatro ciento treinta ometëca pa'i maca huëose'epi Maija'quë ca n̄ose'ere do'i peoye není nejoñe peoji. **18** Jaje pa'ina, Maija'quëpi coa isisi'i Abrahamre ca n̄oipi. Jaje pa'iquëta'are Moisés cuañese'ere yo'oje t̄i'añe pani Maija'quë coa isisi'i ca n̄ose'e peora'pi.

19 Jaje pa'ito, ¿iquere cocai Moisés cuañese'e pa'iquë'ni? Ja cato Maija'quë yéyere p̄ai tayose'ere iñó ja'ñepi pa'iji. Jaje pa'ina, Abraham tsëcapë aquë, i ca n̄eosiquë Cristo dai macaja'a ja cuañese'e yo'oye paji'i. Cuañese'e cato Maija'quëpi huiñaoqua'ina caëna, jaohua'ipi Moisésre isihuë, pa'ina isicaija'quë. Isirena, Moiséspi iti yo'o ja'ñe p̄aire quëapi. **20** Jaje pa'iquëta'are yure cato coa Maija'quëse'e te'i pa'iji iti yo'oquë peoji, iti se quëacaiquëje.

Iti Cuñañeña Do'i Quë'ye

21 ¿Jaje pa'ito Moisés cuañese'epi Maija'quë ca n̄ose'ere sañope caye pa'iquë? Pani. Jaje pa'ina, cuañese'e yo'oyepi Maija'quë cajeohua'i pa'iyе t̄i'añe pa'ito, ja cuñañeñere sehuojë yo'o

do'i tí'ara'huë, nuñe pa'icohua'i pa'iyé. ²² Jaje pa'iquëta'are yure cato Maija'quë toya pëpë cají: cuañese'e tayo yo'o do'ire co'ayepi si'a pa'i tseasicohua'ipi pa'iyë. Jaje pa'ina, jare Jesucristoni necaiquë api cuasasicohua'ipi de'hue Maija'quë ca nëose'e paye pa'iyi.

²³ Ja yë'ta'a Cristore necaiquëre pare cuasaye tí'ama'në cuañese'epi maire co'aye yo'oma'cohua'ini caquë cose'eje pa'ye ñacaiye pají'i. Jaje pa'ina, cosicohua'ipi utejë paë'ë, iye cuasayere íñöñe pa'i macana. ²⁴ Tsire ñacaiyeje maire cuañese'epi ñacai ye'yaquë pají'i, Cristona saja'quë. Saëna, Cristoni ire pare cuasani nuñe pa'icohua'i pa'iyé tí'ajajë caquë, yo'opi. ²⁵ Ja pa'ina, yure necaiquëre cuasaye daisi maca cuañese'epi maire necaiye peoji.

²⁶ Jaje pa'ina, mësaru si'aohua'i Maija'quë mamajë a'ë, Cristore necaiquëre pare cuasa do'ipi.

²⁷ Cristo do'ire oco do cuañasicohua'i cato, Cristo ayere suñasicohua'ipi pa'iyë, ije pa'iohua'i de'ojëna.

²⁸ Jaje pa'ina, peoyë, judío pa'i. Peoyë, griego pa'i. Peoyë, jo'ya nesicohua'i. Peoyë, coa pa'icohua'i. Peoyë, èmë. Peoyë, nomio. Jaje pa'ina, Cristo Jesuna tsioni pa'icohua'ipi te'ijé pa'iohua'i pa'iyë.

²⁹ Jaje pa'ina, mësarupi Cristo tsecohua'i pani Abraham tsëcapë acohua'i pa'iyë, Maija'quë íte isisi'i ca nëose'ere paja'cohua'ipi.

4

¹ Pëca ja'quë co'amaña si'aye paja'quëta'a tsihua'ë pani jo'yaëjë pa'i pa'iji, si'a co'amaña paja'quëta'a. ² Jaje pa'ina, yecohua'ipi íte ñacaijë pa'iyë, i ne'ñë pa'yere. Ñacaijë pa'ijëna, pëca

ja'quëpi yureta'a ai de'o tējipi caquë ina si'aye co'amaña isi macaja'a. ³ Jaje pa'ye maije tsije pa'iohua'i pa'i maca iye yeja cuañe tutupi jo'ya nesicohua'ire papi, maire. ⁴ Jaje paquëna, iti yo'o maca ti'aëna, Diusupi i mamaquëre jéjo daopi. Judío paije pa'i dají'i, nomiona ai de'osiquëpi, Moisés cuañese'ere si'aye yo'oja'quëpi dají'i. ⁵ Jaje dají'i, ja cuañeñe yo'oje pa'icohua'ini maire huasosi'i caquë Maija'quëpi i yéhuiohua'ire pajäquë caquë.

⁶ Jaje pa'ina, mësarupi tsoe i mamajë a'ë cajë asayere inosí'i caquë Maija'quëpi i mamaquë joyore jéjo daopi, mësaru joñoana. Ja joyo pa do'ire cayë, mai: "yë'ë Ja'quë." ⁷ Jaje pa'ina, Maija'quë mamaquë a'ë, më'ë, jo'yaë peoye. Jaje i mamaquë pa'i do'ire Maija'quëpi i yéyepi isija'quë api, i ca nëosi co'amaña.

Pablopí Ai Co'a Ju'i Pa'ise'e Maija'quëre Sehuocohua'ire

⁸ Ja yë'ta'a Maija'quëre asama'në, mësaru yeque diusuohua'i pai nese'e jo'ya nesicohua'ipi paë'ë. Pa'ijëta'a nuñerepa yeque diusuohua'i peoyë. ⁹ Jaje pa'isicohua'ita'a yureta'a asare payë, Diusuni. Ai tiña casí'i, Diusupi mësarute i tsëcohua'ire ñaji. Jaje pa'ito ¿me neni cui'naohua'ipi tutu peoyere cui'ne teaye pa'yere cuasa cojë, sehuocaijë jo'ya ne cuañoñe yëye'ni?

¹⁰ Mësaru ja yë'ta'a Maija'quë yëyere yo'o ti'aja'cohua'i a'ë cuasajë judío pai yo'oyere mu'se de'huajë, ñañëohua'ire cui'ne ometëcare yo'oyë. ¹¹ Jaje yo'ojëna, yë'ë ca'rayë, mësarute ai yo'oquë quëase'epi coa yo'ose'e pa'ima'quëni caquë.

12 Maija'quë do'ijë señëe, mësarute. Yë'ëje pa'iohua'i de'oje'ë, jo'yaohua'i peocohua'i, yë'ë je'quë mësaruje pa'i de'ohuë, judío paj cuañeñe peoquë. Yë'ëre mësaru ti co'aye yo'oma'cohua'i a'ë. **13** Tsoe mësarupi asayë, yë'ë ju'i dahuë peoto quëaye pa'ñie pa'ipi mësarute de'o coca quëahuë, yë'ë du'ru macarepa mësarute quëacore. **14** Yë'ë ju'i dahuë cato yë'ëre neñañe paji'i. Pa'ina, mësaru ja ju'i dahuëre yë'ëre coejë eto saoye pahuë. Pajë coa ai jerepa Maija'quë huiñaëre necaiyeje pñanita'a jare Jesucristopi daquëna, necaiyeje pa'yerepa yo'ohuë, mësaru. **15** Jaje pa'ina, mësarute cayë, ¿me nei'ni, mësaru sihuajë pa'ise'e, mësaru de'oye yo'ose'ere yë'ë cocaiye paye? Nuñerepa cayë, mësaru dutaco pa'ito, mësaru ñacoare dutani yë'ëre ñisira'huë, yë'ëre ai oi do'ire. **16** ¿Jaje yë'ë nuñerepa cocare mësarute casi do'ire mësarute sañope yo'oquë de'ore? Pani.

17 Jaohua'i mësarute, ai de'oye ñacañu'u cajë yo'ojet'a'a co'aye cuasajë yo'oyë. Iohua'i yëye cato mësarupi yëquë ja're pa'isicohua'ini, tñohua'ire neñu'u cuasaye a'ë, jeteyo'je mësarupi iohua'ise'ere de'oye necaijë pa'ijajë cuasajë yo'oye a'ë. **18** Jaje pa'ina, yecohua'ire de'oye cuasajë, mai yëyeje yo'ojajë cajë ñacaiye de'oye a'ë. Jaje pa'ina, yë'ë mësaru ja're pa'i macase'e yecohua'ipi de'oye yo'ojë, si'anë jajese'e de'oye yo'oto de'oji, yë'ë peo macaje. **19** Jaje pa'ina, yë'ë mamajë, Cristo mësarute ñije pa'iohua'ire de'o macaja'a mësaruni ai cuasaquë, nomio tsí coa huëoni a'si ju'iñeje pa'ye ai yo'oquë pa'iquë a'ë, tñijupë. **20** Yurepi merepa yë'ë jarote mësaru ja're

patira'ye yeque maña quëaja'quëpi. Jaje pa'ina, mësarute me caye'ni caquë co'a ju'iñë.

Agar Cui'ne Zara Iñóñere Quëaye

²¹ Moisés cuañese'ere sehuocañu'u cuasacohua'ipi cajë'ë: ¿Mësarupi cuañese'e cayere asajë pa'icohua'i a'ni? ²² Ñeje toyase'e caji: Caya mamajëre Abraham papi, te'ire i jo'yaona, yequëni i nëjore pana papi, jo'yao peocona. ²³ I jo'yaona ai de'huasiquë cato iye yeja pai yo'ojë payepi parena, coasiquë pají'i. Nëjorepa mamaquë cato, Maija'quë ca nëose'epi tì'a ja'ñiere coasiquë pají'i. ²⁴ Iye caya nomiohua'i iñóñë, Maija'quë maire cayaye cuasa nëose'ere. Jaje pa'ina, iye ai cuasajë asaye pají: Agar, Abraham jo'yaopi Arabia quë'ro acore Sinaí cùtihuë ayere iñoco, judío paire, Maija'quë cuañeñe íisisi pa'i sito. Iye cuasa nëose'e acohua'i cato jo'yaohua'i pa'ija'cohua'ipi coa cuañoñë. ²⁵ Agar cato Sinaí cùtihuëre iñoco, Arabia yeja pa'iconi, yure pa'i Jerusalénre. Ja daripë cato si'a jo mamajë coni cuañese'epi jo'ya ne cuañosicopi pa'ico. ²⁶ Jaje pa'iquëta'are, ma'tëmo Jerusalén cato jo'yao peoco. Jaje pa'ina, mai jo mamajë a'ë. ²⁷ Jaje pa'ina, toyase'e caji: Sihuajë'ë, carao, mamajëre peocopi. Sihuaco cuijë'ë, tsì coaco a'si ju'iñë asama'copi. Jaje pa'ina, jeoco cuañosicopi jai paire mamajëre paja'coa, ejëre pacore jerepa.

²⁸ Maija'quë do'ijë, mësaru Isaacjë pa'iohua'i a'ë, Diusu ca nëosi mamajë a'ë. ²⁹ Jaje pa'iquëta'are paï yëyepi ai de'huasiquëpi tsöe huë'ña, Maija'quë joy- opi yo'oquëna, ai de'osiquëre josa yo'ose'eje pa'ye

maire josa yo'oye pa'iji. ³⁰ Jaje pa'iquëta'are toyase'e ñeje caji: Eto saojë'ë, jo'yaore, cui'ne jo mamaquëre. Jo'yao mamaquë ja're te'e jo'yao peoco mamaquë co'amaña paye peoji. ³¹ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë jo'yao mamajëje pa'iohua'i peoyë, mai. Jo'yao peoco mamajëje pa'iohua'i a'ë.

5

Nuñerepa Jo'yaohua'i Peocohua'i

¹ Jo'yaohua'i peocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë caquë Cristopi sai de'huapi. Jaje pa'iyere sëte jo'yaohua'i peocohua'i pa'iyere pa'ijë'ë, cui'naohua'ipi cuañese'rere neñu'u cajë yo'ojë jo'yaohua'i pa'iyena ponëma'pë pa'ijë'ë. ² Asajë'ë, yë'ë Pablopi cayë, mësarute. Mësarupi ca'ni tëaye pa'iji cajë yo'cohua'i pa'ito, Cristo yo'o do'i mësarute cocaiye peoji. ³ Tijupë ca coñe yëyë, ca'nihuë tëa cuañosiquë pani si'aye Moisés cuañese'e cayere yo'oye pa'iji. ⁴ Jaje pa'ina, mësaru Moisés cuañese'rere, nuñe pa'icohua'i de'oñu'u cajë, yo'ojë pa'icohua'ipi, Cristore hua saijë cui'ne Maija'quë mësarute oiyé yo'oyere peocohua'i de'ohuë. ⁵ Jaje pa'ina, mai cato Maija'quë joyoja'a Maija'quë maire necai ja'ñere cuasa do'ipi uteyë, nuñerepa de'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, cajë. ⁶ Jaje pa'ina, maipi Cristo Jesús ja're tsioni pa'ito ca'ni tëaye cui'ne pañe cocaiye peoye a'ë. Jaje pa'ina, maipi necaiquëre pare ite cuasajëna, ja' cuasayepi paire oicohua'ire necaina, pa'iyé a'ë, do'i quë'ye.

⁷ Mësaru de'oye yo'ojë paë'ë. Jaje pa'isicohua'ire nepi mësarute nuñerepa cocare yo'oma'pë ca tätore'ni? ⁸ Ja caye cato Maija'quë

mësarute soisiquë tsé peoji. ⁹ Jaje pa'ina, case'e pa'iji, a'ri o'sa sëpëpi huajëcona co'merena si'a sëpë o'sa huesëyeje pa'iji. ¹⁰ Jaje pa'ina, Ëjaëpi mësarute cocaine, tñe pa'ye cuasaye paja'cohua'i a'ë cuasayë. Jaje pa'iquëta'are mësarute josa ca co'me huesoquëre cato Maija'quëpi si'sejä'quë api, iquei pa'itoje.

¹¹ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë, yë'ëpi ja yë'ta'a ca'ni tëayere pa'iji ye'yaqué pa'ito, judío pa'i huajo yëye para'hue. Jaje yo'oye pani Cristo cruz jü'isi cocapi sañope johua'ire yo'oye peora'pi. ¹² Mësarute josa ca co'me huesorojajcohua'ipi, johua'ija'a co'ye te'ere papi peo hueñña tëasicohua'i pa'itota'a de'oji!

¹³ Mësaru cato Maija'quë do'ijë jo'ya nesicohua'i peoyë. Coa de'oye pa'ija'cohua'ini soisicohua'i a'ë. Jaje pa'ina, ñeeye peo do'ire capë yëyere yo'oma'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa pa'ire oijë, sa'ñne de'oye necaijë pa'ijë'ë.

¹⁴ Jaje pa'ina, si'aye Moisés cuañese'e iye cayena tomeji: "Më'ëja'a co'ye oiyeye pa'ye oijë'ë, yecohua'i." Ja cayere yo'oni si'aye cuañese'ere se-huo tñ'añë. ¹⁵ Jaje pa'iquëta'are mësarupi sa'ñne se co'aye cajë cui'ne sa'ñne cue'cuejë yo'oni, sa'ñne ani huesëyeje pa'ye yo'oijë carajaija'cohua'i a'ë, de'hua ñajë pa'ijë'ë.

Capë Yëye Cui'ne Maija'quë Joyo Pa'ije

¹⁶ Cayë, mësarute. Maija'quë joyo cuayepi pa'ijë'ë. Jaje pa'ijë mësaru capë yëye yo'oye paja'cohua'i a'ë. ¹⁷ Jaje pa'ina, paise'e yëyepi Maija'quë joyo yëyere sañope yo'oji. Yo'oquëna, cui'ne Maija'quë joyopi sañope yo'oji, capë yëyere.

Jaje sa'ñe yo'o do'ire mësaru yëye yo'o tì'añe peoji.
¹⁸ Jaje pa'ina, Maija'quë joyopi mësarute cuaquë pa'ito, mësaru ja maca cuañese'ere sehuocaijé pa'iye paja'cohua'i a'ë.

¹⁹ Huesëma'pë a'jiñe ñañe pa'iji, iti yo'oyena, pa'i co'aye yëyere yo'ocohua'ire. Jaohua'ipi ñeje pa'iyyë, huejama'cohua'ipi coa parojaicohua'i pa'iye. Tsi'sire yo'ocohua'ipi cui'ne co'ayena sëo measicoohua'i pa'iyyë. ²⁰ De'huase'ere Maija'quë api cajë secöhua'ipi cui'ne dahuë necöhua'i pa'iyyë. Paire coecöhua'ipi te'e cuasama'cohua'ipi cui'ne johua'i yëyese'e yo'ojajë ësecöhua'i cajë pa'iyyë. Esa pëtitecohua'i pa'iyyë, yecöhua'ipi ti cuasama'cohua'ipi ¿nepi ai jerepa de'oye neñen'i? cajë yo'ocohua'i pa'iyyë. ²¹ Tiohual'i a'ë cajë tsëcapëase'e huasicoohua'i pa'iyyë. Co'amañare ëa ñajë pëti ëaye cuasacöhua'i pa'iyyë. Paire huani jeocöhua'i pa'iyyë. Cono cuepeohua'i pa'iyyë, cui'ne jai aohua'ipi jaiye yequeje co'aye yo'ocohua'i pa'iyyë. Ja'në case'ere mësarute cayë. Jaje pa'ye yo'ocohua'i cato, Diusu cuañe te'le pa'iye ti peoji.

²² Jaje pa'iquëta'are, Maija'quë joyo maina neñen'iye a'ë: Paire oiyé, sihuaye, jo'cua de'oye pa'iye, yo'o jujama'pë quëcojë yo'oye, yecöhua'ire coa ñama'pë de'oye necaiye, de'oye yo'ocaiye, ca nëose'ere de'hue ne tì'añe, ²³ jerepa pa'i a'ë cuasa ma'ñe, cui'ne i yëyere co'ye quëco tì'añe. Jaje pa'iye cato cuañese'epi sañope yo'oye ti peoji. ²⁴ Jaje pa'ina, Jesucristo tsëcohua'i cato ai huñou, co'a ëmë ja're te'e i ñaqué pasi'i caquë pa'isse'e, cui'ne co'aye yëse'e coni que jëosicoohua'i a'ë. ²⁵ Jaje pa'ina, yure Maija'quë joyo pa'iyepeí pa'ini, ina

isiñu'u mai pa'iyaje, ipi cuaja'quëre.

26 Jaje pa'ina, jerepa pa'iohua'i a'ë cuasaye pañu'u, cui'ne ¿nepi jerepa de'oye yo'oye'ni? cuasayeje pañu'u, cui'ne mai acohua'i de'oye yo'oyere ñajë, sa'ñe pëti ñaye ñañeje pañu'u.

6

Sa'ñe Cocaijë'ë

1 Maija'quë do'ijë, yecohua'ipi co'aye yo'oje co'a de'osicohua'i pa'ito, mësaru Maija'quë joyopi cuaquëna, pa'icohua'ipi cocaijë'ë, cui'naohua'ipi huëija'cohua'ire. Cocaicohua'i pani jerepa pa'i a'ë cuasama'pë cocaijë'ë. Yo'oje ñi' cocaisicohua'ipi cui'ne pa'yena yo'oje co'a de'oye. Jaje pa'i do'ire paï ñape co'ye mësaru pa'iyere ñajë'ë. 2 Mësaru acohua'i ai yo'oje pa'icohua'ire cocaijë'ë. Jaje yo'oje Jesucristo cuañese'ere ne ti'aja'cohua'i a'ë.

3 Teaye pa'i macata'a, de'hue yë'ëpi jerepa pa'i a'ë cuasani co'ye ij'a'coso huesëji. 4 Jaje pa'iquëta'a coa ai jerepa paï ñape ñañe pa'iji, me yë'ë pa'iyeye'ni cajë. Si'anë jaje neñañe pa'iji, më pa'iyere. Neñaëna, de'oye yo'oyepi pa'ina, ja yo'ose'ere sihuaye pa'iji. Pani yecohua'i pa'iyena cuecue ñani. 5 Jaje pa'ina, te'ohua'ise'e yo'oye pa'iji, iohua'i ayere.

6 Maija'quë coca yo'o ja'ñe ye'ya cuañoquëpi, ñite ye'yaquëre i de'oye payepi cocaiye pa'iji.

7 Co'ye cosoma'pë pa'ijë'ë. Maija'quëre ti coso ti'añe peoji, ñama'ë pa'ija'quë api cajë. Jaje pa'ina, paï ñape tase'ere quëquëna tëaye pa'iji.

8 Jaje pa'ina, paipi i capë yëyere yo'osiquë pani co'ayere tasi do'ire ju'iñere tëaye pa'iji. Jaje cui'ne

Maija'quë joyo yëyere yo'osiquë pani de'oyere tåsi do'ire ti pani huesëyere tëaye pa'iji, Maija'quë isiyere. ⁹ Jaje pa'kiye sëte, jë'joye peoyerepa de'oyere yo'ojoë pañu'u. Jaje pa'ina, maipi yo'o jujama'cohua'i pani tëaja'cohua'i a'ë, ja pa'iyere, iti mu'se tì'aëna. ¹⁰ Jaje pa'i do'ire de'oye yo'o'ñie pa'i sa'røre pa'ito coa ñama'pë si'ahua'ire de'oye necañu'u, mai ai cuasaye ja'ye. Cui'ne ai jerepa de'oye necañu'u, Jesucristore cuasacohua'ire.

Yëhuoye Cui'ne Tëjiyerepa Pëpaye

¹¹ Yure yë'ë jëtëre papi jai toya toyayë, mësarupi ñajë'ë caquë. ¹² Mësarute cä'ni tëaye pa'iji cajë ye'yacohua'i cato, pa'ipi de'oye caja'cohua'i a'ë cajë yo'oyë, cui'ne Cristo cruz ju'ise'e ayere quëama'cohua'ipi josa yo'oma'cohua'ini cajë ca'rajë. ¹³ Jaje cä'ni tëaye yo'ocohua'ita'a cuañese'e cayere si'aye yo'o tì'ama'cohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ita'a mësarupi, mësaru capëre tëani hue'ejëna, sihuaja'cohua'i a'ë yëquë jerepa pa'iohua'i a'ë cajë mësarupi iohua'i case'ere sehuocai do'ire. ¹⁴ Jaje pa'ina, yë'ë cato mai Ëjaë Jesucristo cruz ju'ise'ere sihuaquë quëayë. Cristo cruz ju'isi do'ipi yë'ëre iye yejapi tutu de pase'e juni huesëpi. Ju'ina, yë'ëpi iye yeja yëye ayere yo'oma'quë de'ohuë, ju'isiquëje pa'i. ¹⁵ Cristo Jesùs ja're tsioni pa'icohua'ire cato cä'ni tëasicohua'i pa'kiye, panita'a pacohua'i pa'kiye cocaiye peoji. Iti do'i quë'yerepa cato maipi huajë pa'i ponëni pa'kiye a'ë. ¹⁶ Si'ahua'i jaje yo'ojoë pa'icohua'ire Maija'quë oi teaye necause'ere cui'ne jo'cua de'oye pa'kiye isiquëna, de'oye pa'ijë'ë, jaje yo'ocohua'ipi, Maija'quë pa'ipi.

¹⁷ Iye macapi jerepa cato yë'ëre josa yo'oma'pë pa'ijë'ë, tsoe mësarupi ñañë, nuñerepa Jesùs jo'yaërepa pa'iyere iñequë, yë'ë capëre a'si ja'juse'e hue'equëna. ¹⁸ Maija'quë do'ijë, mësarute si'aohua'ire mai Ëjaë Jesucristopi de'oye pa'iye, isijaquë. Jaje pa'ijaquë.

Maija'quë Huajë Ca Nëose'e New Testament in Secoya (EC:sey:Secoya)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Secoya

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Secoya [sey], Ecuador

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Secoya

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

xx

2014-04-30

**PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022**

995e68c5-fe57-54e6-bf8e-0637526d3f7d